Lietas Nr.C33485816
Lietas arhīva Nr.C-4858-16/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2016.gada 21.oktobrī

Rīgas rajona tiesa
Jūrmalas tiesu nams
tiesnese I.Jaunzeme,
rakstveida procesā izskatīja civillietu Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Studiju un zinātnes administrācija 2016.gada 21.martā cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2000.gada 16.novembrī starp pusēm noslēgts Studiju kredīta līgums, saskaņā ar kuru prasītāja no valsts budžeta līdzekļiem izsniedza atbildētājam kredītu 437,00 latu jeb 621,79 *euro* apmērā studiju maksas segšanai Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā.

Pēc studiju pārtraukšanas atbildētājs pretēji līguma noteikumiem nepaziņoja prasītājai par eksmatrikulāciju no augstskolas. Faktu, ka atbildētājs 2006.gada 5.jūlijā ir izslēgts no Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas, prasītāja uzzināja tikai no augstskolas 2008.gada 23.maija vēstules, pēc kuras saņemšanas prasītāja nosūtīja atbildētājam vēstuli par studiju kredīta atmaksu, pielikumā pievienojot kredīta pamatsummas un procentu 10 gadu atmaksas grafiku divos eksemplāros un aicinot atbildētāju parakstīt vienu grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājai, kā arī uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksu.

Atbildētājs līgumā noteikto pienākumu parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku ignorēja.

Informējot atbildētāju par studiju kredīta saistībām un parāda summu, laikā no 2008.gada 20.novembra līdz 2015.gada 23.novembrim prasītāja nosūtīja atbildētājam 11 vēstules, tajā skaitā arī divas pretenzijas. Ņemot vērā, ka uzņemtās saistības netika pildītas, prasītāja lauza līgumu, 2016.gada 13.janvārī nosūtot atbildētājam par to atbilstošu paziņojumu.

Studiju kredīta atmaksai atbildētājs 2008.gada 21.augustā veica maksājumu 184,97 *euro* apmērā. Atbilstoši līguma noteikumiem no iemaksātās summas vispirms tika dzēsts aprēķinātais līgumsods 62,18 *euro* un procentu parāds 52,29 *euro* apmērā, pēc kā 70,50 *euro* tika novirzīti kredīta pamatsummas dzēšanai.

Galvenā parāda summa 551,29 *euro* izveidojusies laikā no 2008.gada 21.augusta līdz 2016.gada 13.janvārim, savukārt nolīgtie procenti 105,52 *euro* apmērā aprēķināti par laiku no 2008.gada 1.augusta līdz 2015.gada 31.decembrim. Tādējādi kopējais atbildētāja parāds prasītājai sastāda 656,81 *euro*, un līdz prasības celšanai tiesā tas joprojām nav dzēsts, turklāt atbildētājs nav arī atsaucies uz prasītājas aicinājumiem risināt jautājumu par parāda atmaksu.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 1999.gada 9.marta noteikumu Nr.86 "Studiju kreditēšanas noteikumi" 17. un 18.punktu, Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.219 "Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem" 9., 16., 30.1.apakšpunktu, 33.[1] un 33.[6] punktu, Civillikuma 1574., 1587., 1589., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1756. un 1943.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja kredīta pamatsummu 551,29 *euro*, kredīta procentus 105,52 *euro* un samaksātos tiesas izdevumus.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] pantu atbildētājam 2016.gada 31.martā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojuma sniegšanai, vienlaikus izskaidrojot Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās pušu procesuālās tiesības un pienākumus.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojums tiesā nav saņemts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

[3] Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībnieki ir savlaicīgi informēti, 2016.gada 23.augustā nosūtot paziņojumu ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja juridisko adresi un atbildētāja deklarēto dzīvesvietu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1] panta 3.punktu uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi civillietas materiālus un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[4.1] Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā konstatēts, ka 2000.gada 16.novembrī starp pusēm noslēgts Studiju kredīta līgums Nr.0884, kurā līdzēji vienojušies par kredīta piešķiršanu /pers. A/ studiju maksas segšanai viņa studiju laikā Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, izmaksājot atbildētājam 57,00 latus akadēmiskajā gadā (lietas 15.-18.lapa).

Ar 2002.gada 20.maija grozījumiem pie minētā līguma puses vienojušās, ka 2001./2002.akadēmiskajā gadā piešķirtā studiju kredīta apmērs ir 240,00 lati (lietas 21.lapa).

Savukārt ar 2003.gada 30.maija līguma grozījumiem puses vienojušās, ka 2002./2003.akadēmiskajā gadā piešķirtā studiju kredīta apmērs ir 140,00 lati (lietas 24.lapa).

[4.2] Ar lietā iesniegtajiem maksājuma dokumentiem apstiprinās, ka prasītāja ir pārskaitījusi uz Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju bankas kontu studiju kredīta līdzekļus mācību maksas segšanai (lietas 19., 22. un 25.lapa), no kuriem /pers. A/ izsniegts kredīts 57,00 latu apmērā studijām 2000./2001.akadēmiskā gada 1.semestrī (lietas 20.lapa), 240,00 latu apmērā studijām 2001./2002.akadēmiskā gada 2.semestrī (lietas 23.lapa) un 140,00 latu apmērā studijām 2002./2003.akadēmiskā gada 2.semestrī (lietas 26.lapa).

Tādējādi kopējais atbildētājam izsniegto studiju kredīta līdzekļu apmērs ir 437,00 lati, kas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa atbilst 621,79 *euro*.

[4.3] Saskaņā ar Studiju kredīta līguma 3.2.1.punktu procentus par kredītu aprēķina, sākot ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas vai ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā, pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Procenti tiek aprēķināti par kredīta neatmaksāto pamatsummu, atbilstoši faktiskajam kredīta izmantošanas kalendāro dienu skaitam, ieskaitot kredīta izmaksas un galīgās atmaksas dienas.

Studiju kredīta līguma 3.3.1.punktā noteikts, ka kredīta ņēmējam ir pienākums uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas, pilnu norēķinu veicot ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot 1/10 daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus.

Savukārt saskaņā ar minētā līguma 3.3.2.punktu kredīta ņēmējs atmaksā kredīta pamatsummu un procentus, iemaksājot katru mēnesi 1/12 daļu no attiecīgajā atmaksāšanas gadā noteiktās summas. Iemaksas par katru kalendāro mēnesi jāizdara līdz nākošā mēneša 10.datumam. Vienlaicīgi ar kredīta pamatsummas atmaksu kredīta ņēmējs samaksā par katru kalendāro mēnesi aprēķinātos procentus.

Tiesai nav ziņu, ka pušu starpā noslēgtais darījums būtu apstrīdēts.

[4.3] Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noteiktā termiņa notecējuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu atbildētāja pienākums ir atdot tādu pašu summu, kādu viņš ir saņēmis.

Savukārt Civillikuma 1946.pantā noteikts, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Kā redzams no Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas 2008.gada 22.maija pārskata par izmaiņām kredītņēmēju sarakstā, 2006.gada 5.jūlijā /pers. A/ tika eksmatrikulēts no augstskolas (lietas 28.lapa).

Tādējādi atbilstoši Studiju kredīta līguma noteikumiem un studiju kredīta atmaksas grafikam, kredīta atmaksa atbildētājam bija jāuzsāk 2006.gada 6.septembrī un pilns norēķins jāveic līdz 2016.gada 10.septembrim (lietas 29.-32.lapa).

Kā norādīts prasības pieteikumā, un kas apstiprinās ar prasītāja sagatavoto maksājumu kopsavilkumu Studiju kredīta līgumam Nr.0884, laikā no 2008.gada 21.augusta līdz 2012.gada 22.novembrim parāda atmaksai /pers. A/ iemaksājis naudas līdzekļus 130,00 latu apmērā, kas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa atbilst 184,97 *euro* (lietas 48.-54.lapa).

Līguma 3.6.punktā noteikts, ka atmaksātās summas tiek izmantotas parāda dzēšanai sekojošā secībā: kā pirmie tiek dzēsti saskaņā ar līgumu aprēķinātie līgumsodi, otrkārt tiek dzēsts ar līgumu noteikto procentu parāds par studiju kredītu lietošanu, un treškārt tiek dzēsta šajā līgumā noteiktā kredīta pamatsumma.

Ievērojot minēto, no iemaksātās summas kā pirmais tika dzēsts līgumsods 62,18 *euro* apmērā, pēc tam - procentu parāds 52,29 *euro* apmērā, un atlikušie 70,50 *euro* novirzīti kredīta pamatsummas segšanai.

Līdz ar to atbildētāja kopējais parāds prasītājam ir 656,81 *euro*, kas sastāv no neatmaksātā kredīta pamatsummas 551,29 *euro* un kredīta procentiem 105,52 *euro* apmērā.

[4.4] No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja vairākkārt nosūtījusi atbildētājam informatīvas vēstules, kurās paziņojusi gan par studiju kredīta saistībām, gan lūgusi veikt parāda samaksu, kā arī informējusi atbildētāju par prasības celšanu tiesā, taču /pers. A/ kredīta atmaksu nav veicis.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, prasītāja 2016.gada 13.janvārī lauza līgumu (lietas 45.lapa).

[4.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības, proti, nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību vai apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, tajā skaitā nav apstrīdējis arī parāda aprēķinu un apmēru, no kā secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Tāpat arī atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus parāda samaksai, taču saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem prasītāja ir pierādījusi savu prasījumu pamatotību, un no /pers. A/ par labu Studiju un zinātnes administrācijai piedzenams pamatparāds 551,29 *euro* apmērā un kredīta procenti 105,52 *euro* apmērā, kopā 656,81 *euro*.

[5] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami samaksātie tiesas izdevumi 103,22 *euro* apmērā, ko veido valsts nodeva 98,52 *euro* un ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.pantu, nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,10 *euro* apmērā piedzenami no atbildētāja par labu valstij, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā sastāda 5,80 *euro*, bet prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi tikai 4,70 *euro*.

[6] Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas numurs 90000737795, studiju kredīta parādu 551,29 *euro*, līgumiskos procentus par laiku no 2008.gada 1.augusta līdz 2015.gada 31.decembrim 105,52 *euro* un tiesas izdevumus 103,22 *euro*, kopā piedzenot 760,03 *euro* (septiņi simti sešdesmit *euro*, 03 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,10 *euro* (viens *euro*, 10 centi).

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Samaksa Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas numurs 90000737795, veicama Valsts kasē, kods TRELLV22, konta Nr.LV61TREL2150174010000. Maksājuma mērķī tiesas izdevumiem jānorāda ieņēmumu kods 2519, bet kredīta atmaksai - ieņēmumu kods F40311220.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – Saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas numurs LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā, lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Jaunzeme